KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

URHO KIERIMO
Vastaava päätoimittaja
Turku, puh 11 490

RURIK PITKÄNEN
Toimitussihteeri
Liisankatu 27, E 10 - Puh. 38 154

N:o 10
Lokakuu

Postisiirtotili N:o 6825
Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 30 markkaa vuodelta

48. vuosikerta 1943

Kuuromykkäin kasvattaminen säästäväisyyteen[1)]

Suomen kansa elää nykyään vaikeaa aikaa. Kaikki kansalaiset tuntevat ja ymmärtävät tämän. He myöskin tietävät, että jokaisen tulee tehdä ahkerasti työtä, että vaikea aika voitettaisiin. Yhteisvoiminkin on ryhdytty työtä tekemään. Talkoot y. m. työmuodot ovat käynnissä. Innostus työhön on yleistä. Ja näin saavutetaan hyviä työn tuloksia.

Työn rinnalla on säästäväisyys tullut yhä yleisemmäksi. Ihmiset tahtovat säästää nyt entistä enemmän. Säästäminen tapahtuu monella tavalla. Vanhoista vaatteista tehdään uutta. Helsingissäkin ovat kuurot naiset parhaillaan kursseilla »vanhasta uutta». Ruuanlaitossa emännät osaavat säästeliäästi valmistaa nykyaikaisia ruokalajeja. Säästämistavoista tärkeimpiä on rahan säästäminen. Kansalaisia kehoitetaan tallettamaan rahansa. Valtiokin kehoittaa heitä siihen. Nykyisin aika vaatii suurta rahain säästämistä pankkeihin. Rahat eivät jää pankkeihin, vaan ne lainataan. Valtio itsekin tarvitsee rahaa ja lainaa sitä pankista.

Kuurojakin on opetettu säästämään rahaa. Kasvatus säästämiseen on aloitettu jo aikaisin. Noin 40 vuotta sitten kiinnitettiin tähän huomiota eräässä kuurojenkoulussa. Erään luokan pienille oppilaille hankittiin postisäästöpankkikirjat, joihin merkittiin ensimmäiset pienet rahasäästöt. Ne kasvoivat vähitellen ja kasvanut korko lisäsi pääomaa. Samalla opetettiin ja saatiin selville käsitteet pääoma, prosentti, korko, vuoden korko. Lapset olivat tyytyväisiä. He ymmärsivät asian. Viimeisenä kouluvuotena oli etenkin toisilla oppilailla merkittynä sievä rahasumma säästökirjassa. Kasvatus säästäväisyyteen oli kantanut hyvän hedelmän. Oppilaat olivat kiitollisia siitä. Näin jatkettiin opetusta seuraavillakin uusilla luokilla. Kasvatus säästäväisyyteen levisi koulun muillekin luokille, vaikkei se tullutkaan yleiseksi tavaksi. Noin 10 vuotta sitten toimitettiin erään kuuromykkäinkoulun jokaiselle, lähes 100 oppilaalle, oma postisäästöpankkikirja. Jos oppilaalla ei ollut rahaa, annettiin hänelle alkusumma.

Kasvatus säästäväisyyteen on kuuromykkäinkouluissa kyllä levinnyt, mutta vielä noin 4—5 vuotta sitten ei kaikilla oppilailla ollut omaa säästökirjaa. Useille sitä ei oltu hankittu. Sentähden tulisi kaikissa k. o. kou-

[1)] Alustus, joka ajan vähyyden vuoksi jäi esittämättä Suomen Kuuromykkäinliiton edustajakokouksessa 25. 3. 1943.

luissa nykyään entistä suuremmassa määrässä opettaa lapsia säästäväisyyteen ja toimittaa heille jokaiselle oma säästökirja. Tämän tärkeän seikan Kouluhallituksen tulisi saattaa koulujen johtajain tietoon kehoittamalla heitä ryhtymään toimenpiteeseen asiassa.

Kun oppilaat lopettavat koulunkäynnin, on useilla säästökirja mukana uutta tulevaa elämää aloitettaessa. Mutta on sattunut sellaisiakin tapauksia, että jotkut heistä ovat ottaneet säästöstä kaikki rahansa pois ja lopettaneet säästämisen. Tämä on ikävällä mainittava. Näin ei saisi tapahtua. Heitä on uudelleen opetettava ja kasvatettava säästäväisyyteen.

Mutta kuinka kuuromykkäinyhdistysten jäsenet suhtautuvat rahain säästämiseen. Olen ottanut tästä vähän selkoa ja saanut tietää, että toiset ymmärtävät säästämisen suuren merkityksen ja hyödyn itselleen ja toisille ja koko kansalle. Toiset taas suhtautuvat asiaan välinpitämättömästi, toiset eivät sitä oikein ymmärrä, vieläpä toiset pelkäävät viedä rahojaan pankkeihin.

Tämä ei saa jatkua, vaan heidät on kasvatettava säästäväisyyteen. Heille on opetettava säästämisen suuri merkitys ja hyöty. Heidät on saatava käsittämään, että säästöillä he voivat auttaa itseään sairautensa ja työttömyytensä sekä puutteen aikana. Lasten vanhempain tulee muistaa, että heidän on hyvä perintönä jättää pienikin lahjaerä lapsilleen, joiden hyväksi he ovat eläneet. Ja toiset voivat säästönsä jälkisäännöksin antaa ja jättää yhdistystemme ja liittojemme aatteiden ja työn tukemiseksi.

Kuuromykkäin kasvattaminen säästäväisyyteen on nyt saatava todelliseen käyntiin. Heille on pidettävä säästäväisyydestä esitelmiä useasti vuoden aikana. Erityisesti on kaikissa yhdistyksissä kansan säästäväisyysviikolla ja -päivänä johdettava jäsenten mieliin heidän velvollisuutensa tehdä säästöjä, joka tapahtuu parhaiten viemällä kuukausittain tai viikottain säästöerä paikkakunnan säästöpankkiin. Heille on laskelmin osotettava säästön korollinen kasvu, kuinka paljon pääoma vuosittain itsestään lisääntyy säästäjän hyödyksi. Sitäpaitsi tulee niiden, jotka tuntevat säästämisen tuottaman siunauksen ja varsinkin yhdistysten johtohenkilöiden aina muistaa kehoittaa jäseniä säästämiseen. Niitä jäseniä, jotka pelkäävät viedä rahaansa säästöpankkiin, täytyy vakavasti neuvoa ja opettaa ja oikaista heidän erehdyksensä sekä osoittaa, miten väärin he tekevät itseään vastaan, kun panevat rahat piiloon, jossa ne eivät lisäänny.

Kun mekin säästämme osaltamme, niin samalla me olemme mukana auttamassa myös-

SANANEN KUUROMYKKÄVANHEMMILLE

Kun nykyään puhutaan ja kirjoitetaan paljon nykyajan nuorison villiintymisestä, huonosta käytöksestä, laiskuudesta ja alentuneesta siveellisyydestä, niin tulee ajatelleeksi: olemmekohan me k. m. vanhemmat onnistuneet kasvatuksessa? Ovatko meidän lapsemme myös villiintyneitä ja edesvastuuttomia olentoja? Olen huvikseni tutkistellut tätä asiaa ja koittanut tehdä havaintoja, mutta hyvin harvaa poikkeusta lukuunottamatta olen ilokseni voinut todeta, että kuurojen vanhempien kuulevat lapset yleensä ovat hyvän kasvatuksen saaneita, oppinutta ja eteenpäin pyrkivää väkeä. Muistan vielä kun kerran vein H:gin k. m. yhdistykseen pari kuulevaa ystävääni lasten juhlaan, niin

---

kin Suomen kansan taloudellista tukemista. Me autamme silloin Suomen valtiota, joka ohjaa ja johtaa kansaa tänä kovanakin aikana.

Toivon, että me kaikki käsitämme tämän tärkeän asian ja ryhdymme siinä toimenpiteisiin. Sentähden rohkenen esittää kokouksen hyväksyttäväksi seuraavat ponsilauselmat:

> Kuuromykkäinliiton edustajakokous katsoo kuuromykkäin kasvattamisen säästäväisyyteen ensiluokkaisen tärkeäksi asiaksi ja toivoo, että siihen kiinnitettäisiin vakavaa huomiota.
>
> Kokous antaa Liiton hallituksen tehtäväksi esittää Kouluhallitukselle, että Kouluhallitus ryhtyisi toimenpiteisiin kuuromykkäinkoulujen oppilaiden kasvatuksen tehostamiseksi säästäväisyyteen niin, että kunkin koulun jokaiselle oppilaalla hankittaisiin tai toimitettaisiin postisäästökirja.
>
> Kuuromykkäinyhdistysten jäseniä on kasvatettava säästäväisyyteen pitämällä heille esitelmiä, ohjaamalla ja neuvomalla heitä säästäväisyyteen ja toimittamalla niille jäsenille, joilla ei ole vielä säästöjä, säästöpankin vastakirja.
>
> Liiton hallituksen on kirjallisesti esitettävä k. o. asia alaosastoille toimenpiteisiin ryhtymistä varten.
>
> Liiton hallituksen olisi toimeenpantapa kirjoituskilpailu säästämisen edistämiseksi kuuromykkäin keskuudessa.

J. K. Palomaa.

NAISEN KIUSAUS JA VASTUU

Pari sanaa pastori L. P:n kirj. johdosta.

Pitäisikö nytkin vielä keskiaikaisesti ajatella kaikkia tyttöjä vain pelkkinä avioliittoon yhtyvinä olioina eikä vapaina, itsenäisinä yksilöinä? Eikö tällainen mielipide vaikuta hieman »turmelevasti» tyttöjen elämään?

---

nämä ihmeissään huudahtivat ympärilleen katsellen: »Ovatko nämä lapset kaikki kuurojen vanhempien lapsia — hehän ovat kaikki hyvin puettuja, viisaita ja sivistyneen näköisiä; me kun odotimme näkevämme laihoja, kalpeita, huonosti puettuja ja tylsän näköisiä lapsia ja täällä näemmekin paljon paremmin hoidettuja ja kasvatettuja lapsia kuin monet kuulevien lapset.» Kuulevien keskuudessa näkyy vieläkin olevan sellainen käsitys, että kuurot vanhemmat eivät osaa kasvattaa lapsia kunnon ihmisiksi, ja jos löytyy joku hairahtunut lapsi, niin sanotaan heti: »eihän se ole ihme, että lapsesta tuli sellainen — hänen vanhempansahan ovat kuuromykkiä.»

Ei ole ihme, jos kuulevat niin luulevatkin, sillä onhan kasvatus niin tärkeä ja arka asia myös kuuleville vanhemmille, ja hekin niin usein epäonnistuvat lastensa kasvatuksessa. Tämän vaikeuden ymmärtäen koittavat niin useat kuurot vanhemmat kuin suinkin voivat, kouluttaa lapsensa ja uhraavat kaikkensa lastensa hyväksi. Itse niin vähän elämältä saaneena he kuitenkin kieltävät itseltänsä senkin vähän ja uhraavat lapsilleen. Sillä työllä on ollut runsasta siunausta, sillä olen huomannut, että koulun käyneet lapset ovat kuuroille vanhemmilleen paljon huomaavaisempia, auttavaisempia ja ystävällisempiä, ja näistä lapsista on moni saanut itselleen vanhuuden turvan. Mutta on vielä yksi asia, johon toivoisin kuurojen vanhempien kuulevain lasten kiinnittävän enemmän huomiota, nimittäin avustamista k. m. yhdistyksissä ohjelman suorituksessa. Mikä olisikaan kauniimpaa ja jalompaa, kuin että he koittaisivat tuoda enemmän valoa ja iloa siihen maailmaan, mikä on heidän vanhemmilleen ainoa henkisen virkistyksen lähde. Helsingin, Tampereen ja Turun k. m. yhdistyksissä toimiikin menestyksellä näitä kuulevia lapsia, minkä kuuromykät tunnustavat suurella tyydytyksellä ja kiitollisuudella. Minä uskon että lapset kyllä mielellään tekevät enemmänkin kuuromykkien hyväksi, kun vaan vanhemmat puhuvat ja kehoittavat heitä siihen. Toivon hartaasti, että kuurojen vanhempien lapset osoittaisivat enemmän kiitollisuutta ja rakkautta vanhempiaan kohtaan.

E. Virtanen.

Että, kaikki naiset eivät voi päästä naimisiin, käyttääkseni Teidän sanojanne. Tosiasia on, että naisten joukossa on aina ollut ja onkin nyt vielä monta »naimahalutonta». Matilda Wrede omisti kaiken rakkautensa vangeille torjuen parooni N:n uskollisen rakkauden, ja kyllähän hän oli paljon arvokkaampi naimattomana vankien ystävänä kuin armollisena paroonittarena. Kaunista ja tulista, säkenöivän älykästä ja hienoa Adelaide Ehnroothia piiritti kosija- ja ihailijaparvi, mutta hän omisti koko elämänsä naisasian ajamiseen. Ja miksi moni sievä tyttö on valinnut sairaanhoitajattaren uran tietäen hyvin, ettei sairaanhoitajatar saa mennä naimisiin. Sen pakotti epäitsekäs rakkaus kärsiviä, sairaita kohtaan. (Nyk. laki myöntää naimisiin menon mikäli muistan.) Muutamalla hienosieluisella naisella on ollut unohtumaton kaunis rakkaustarina, jonka muistoa kunnioittaakseen he pysyvät naimattomina voimatta rakastua toisiin. Toinen taasen menee naimisiin toisen kanssa unohtaakseen pettyneen rakkautensa. Tiedän monta naista, jotka eivät millään olisi menneet naimisiin, mutta joutuivat »kiikkiin», kuten esim. Minna Canth, y. m. ja muutaman naimahaluisen, jonka on onnistunut saada »hoopo», rikas aviomies. Toisilla on ollut monta kosijaa, mutta he vapaasta tahdostaan jäivät naimattomaksi kuten esim. tämän kirjoittaja. Toisilla on suuremmat »vaatimukset» kuin toisilla. Hienotunteinen nainen ei voi rakastaa karkeatunteista vaikkakin rikasta, rikassieluinen onttosieluista y. m. Itsenäinen nainen ei mielellään irtaudu joko mukavista oloistansa tahi kutsumustansa vastaavasta urasta avioliiton tähden. Vain rakastunut voi uhrata tämän vapauden. Mutta myös »rakastumattomatkin» menevät naimisiin itsekkäiden tarkoituksien, kuten toisen kauneuden, rikkauden, taloudellisen hyödyn, arvonimen y. m. etujen vuoksi, tällaista tapahtuu hyvin paljon.

Että kuuromykillä naisilla on samoja huolia kuin kuulevilla. Miksei puhuta miehistä? (Onko miehinen itserakkaus niin arka, että se vaikenee tosiasioista?) Hyvin monet miehet kaipaavat naista valmiiseenkin kotiinsa mutta turhaan. Toiset saivat ja toiset valitsivat akattoman osan. Monet itsenäiset tytöt ovat jo perustaneet oman kodin kuten tämän kirjoittaja, joka nuorena tyttönä naapurien ihmeeksi muutti äidin ja sisaruksien luota naapurirakennukseen saaden siten itselleen henkisen vapauden ja riippumattomuuden. Mutta monet tytöt kaipaavat omaa kotia voimatta lainkaan perustaa sitä pienen palkkansa vuoksi, siksi menevät naimisiin.

Maalatuista houkutuslinnuista puhuen kunnon tyttö karttaa huonojen miesten seuraa, samoin kunnon mies välttää huonojen naisten seuraa. »Sano minulle, minkäläinen ystäväsi on, sellainen Sinä olet», sanotaan ajatelmassa. Nuoret pojat aloittaessaan tupakoinnin luulevat vaikuttavansa miehekkäiltä. Niin tytötkin, lapselliset ja typerät tosin, tekevät samoin tahtoen vaikuttaa muka kokeneilta, jotakin tietäviltä, muka vapaamielisiltä j. n. e. Tämä on nuorten itsetehostusta, kuten sielutieteessä sanotaan. Jos tyttö luulee valtaavansa miehen maalauksen avulla, niin miksi eräät naineetkin naiset ovat ruvenneet maalailemaan kasvojaan jopa tupakoimaankin, vaikka heillä on jo mies ja lapset. (Vai aikovatko vallata toisenkin miehen?) Muuten moni mies, merkillistä kyllä, nai maalatunkin ja turhamaisen naisen, kuten on tapahtunut meidän piirissämme. Ja kunnon miehet mielellään suvaitsevat maalattuja ja tupakoivia naisia, jopa kannattavat naisten tupakointia, kuten olen itse nähnyt. Jos miestoverit vastustaisivat naisten tupakointia, niin tämä varmasti tepsisi. Muuten vanhemmissa tovereissa on kyllä enemmän syytä kuin nuorissa, kokemattomissa ja hyväuskoisissa. »Isot edellä, pienet perässä», sanoo sananlasku. Väärinkäsityksiä välttäkseni tahdon sanoa, etten ole maalaileva enkä tupakoiva ja että olen aina halveksinut näitä hienosteluja, pitäen ne vain pintapuolisten, kokettimaisten naisten turhamaisuutena. Koruton luonnollisuus, vaatimattomuus, herttaisuus ja mielen selkeys kaunistavat ihmistä paremmin kuin kaikki kosmeettiset aineet.

Mitä tulee kuuleviin »kavaljeereihin», niin kyllä kuuromykätkin yhtä hyvin pettävät kuin kuulevat. Vain kevytmielinen tyttö seurustelee tuntemattomien katusankarien kanssa, vakava tyttö ei. Mutta usealla kuulevalla kunnon miehellä on kuitenkin myötätuntoisen vilpitön tarkoitus kuuroa ystävätärtänsä kohtaan tahtomatta mitään vilppiä hänelle. Kuulevista kunnon ystävistä, etenkin kehittyneistä, oppii paljon enemmän kuin kuuroista, tämän tietää omista kokemuksistaan.

Olemme sitä mieltä, että kuuromykkäin avioeromäärä on paljon pienempi kuin kuulevien. Meikäläisten piirissä on nykyään yksi avioero nuoren vaimon uskottomuuden johdosta, tämä kun meni naimisiin kokemattomana lapsena mutta luonteeltaan huikentelevaisena. Samoin olemme jyrkästi sitä mieltä, että kuulevien uskottomuus on paljon yleisempi kuin kuurojen. Jos kuurojen uskottomuus on yleisempi kuin kuulevien, kuten Te sanotte, niin silloin on viisaampi pysyä naimattomina välttyäkseen aviollisesta uskottomuudesta tahi kokemasta toisen uskottomuutta. Mutta merkillistä ja hieman puolueellista ja epäloogillista kyllä, huonolle avioliitolle annetaan enemmän arvoa kuin kunnialliselle naimattomuudelle, kuten olen joskus jonkun naineen ajatuksesta huomannut. Uskottomien, riitaisten tahi itsekkäiden avioliitot ovat irvikuvat, puolisot, varsinkin miehet suuressa määrin, eivät ollenkaan kunnioita avioliiton pyhyyttä jatkamalla julkisia, räikeitä uskottomuussuhteita. Muuten avioliitot suurimmaksi osaksi ovat minäkeskeisiä, kuten tohtori Künkel sanoo, siksi ne eivät ole onnellisia. Eräiden tutkijoiden ja hermolääkärien väittämän mukaan ovat useimmat avioliitot onnettomia (ote tri Saarnion kirjoituksesta). Ainoastaan epäitsekäs, molemminpuolinen rakkaus voi säilyä avioliitossa, olkoonpa se lapsetonkin tahi vaikka vaimo olisi 20 vuotta vanhempi miestään, kuten meikäläisten piirissä asianlaita on. Ei hieno, harmooninen tosirakkaus katso ikää, tavaraa eikä ulkomuotoa eikä ihmisten arvosteluja. Eikä se muuten voi olla uskoton niin ystävyydessä kuin avioliitossa ja missä suhteessa tahansa.

Kaikki nämä ovat laadultaan yksilöllistä, riippuen kunkin luonteesta, hengestä ja olosuhteista, joten on lyhytnäköistä arvostella heitä saman mitan mukaan.

Kodin henki hyvänkin naisen luomana ei voi säilyä, jos mies on uskoton tahi raaka vaikka olisi raitiskin, tahi juoppo. Nurinkurisesta, vanhollisesta kaksinaismoraalista ei ole koskaan apua eikä se myöskään ole oikeudenmukainen naisia kohtaan. Jos vaaditaan naisilta edesvastuun tunnetta, niin vaadittakoon miehiltäkin samanlaista vastuuntuntoa ja siveellistä kuntoa. Jos syy on toisessa, niin toisessakin, sanotaan ajatelmassa. Jos nuoria ymmärtämättömiä kokemuksen- ja seikkailunhaluisia moititaan, niin kohdistukoon ansaittu moite myös eräisiin vanhempiin tovereihin huonon esimerkin vaikutuksesta ja rivojen ajatustapojen levittämisestä nuorten keskuuteen, monella nuorella kun ei vielä ole itsenäistä ajattelu- ja arvostelukykyä, vaan ilman muuta omaksuvat vanhempien toverien likaisen mielipiteen. Viattomalle on kaikki viatonta, puhtaalle kaikki puhdasta. — Kokemus on parempi opettaja kuin neuvot, joista eräät »villit» eivät tavallisesti kuitenkaan välitä ennenkuin saavat opettavaisen elämänkolauksen. Halpamielisestä, edesvastuuntunteettomasta seurasta tai ystävästä saa aina varmasti ikävyyksiä. Siksi on parempi välttää sitä oman onnensa vuoksi.

L—na V—la.

MATKAMUISTELMIA PITKÄRANNASTA, SORTAVALASTA SEKÄ MUUALTA

Pääsin töihin ensi kerran Rakennustyö Äärі Oy. nimiseen firmaan toukok. puolivälissä. Oltuani viikon ajan Repola Oy:n jälleenrakennustöissä, lähetti mestari minut Pitkärantaan rakennustyömaalle. Lupasi maksaa matkakulut. Sanoi, että Pitkärannassa maksetaan 20—25 markkaa tunnilta. Taisi valhetella. Läksin kuitenkin kahden kaverini kanssa, joista toinen oli kuuro, kello 13 pikajunassa etelään. Jänisjärvellä vaihdettiin toiseen junaan. Taas matkattiin.

Katselimme vaunun ikkunasta vallattua aluetta. Sodan jälkiä näkyi kaikkialla. Särkyneitä taloja, kaatuneita puita ja suuria pommikuoppia. Ei tuntunut hauskalta katsella sellaista. Päin vastoin.

Illalla olimme perillä. Menimme kortteeripaikkaan syömään mahan täyteen. Jussi E. meni paikalla pelaamaan korttia kuulevien kanssa. Minä nukuin heti. Ei kauvan nukuttanut — rupesi kutiamaan kamalasti.

Heräsin ja huomasin, että vuode oli ihan täynnä lutikoita. Lisää yhä tuli. Tapoin niitä paljon, mutta ei auttanut. Väsyin ja muutin oven eteen nukkumaan. Lutikat eivät uskaltaneet seurata perästä, kun ovesta kävi kylmä viima.

Seuraavana päivänä kävin kysymässä palkkaa. Pomo lupasi vain 16 mk tunnilta. Kun ruokakin oli kallista, suutuin ja läksin paluumatkalle.

Menimme 3 miehen sakilla ensin Sortavalaan. Siellä kyselimme töitä, mutta ei uskallettu jäädä ilman matkalupaa. Iltasella katseltiin kaupunkia.

Saimme asemalla odottaa pohjoiseen päin menevää junaa, joka tuli vasta myöhään yöllä. Odotellessa yritimme nukkua nurmikolla. Siitä ei tullut mitään. Hyttysiä oli ilma täynnä. Minä löin vahingossa omaa nenääni, kun hyttynen tuli sen päälle istumaan. Löin vähän joka paikkaa, kun hyttyset purivat aina milloin vatsasta, milloin käsistä, jaloista ja takapuolesta. Toinen kaveri kiersi viltin päänsä ympäri. Siitä tuli iso mytty. Nauroimme katsellessa sitä hassunnäköistä, kun mies nukkui iso mytty päässä.

Jussi löysi asemalta huoneen, jonne muutimme ulkoa. Siellä oli parempi nukkua, kun ei ollut hyttysiä.

Kuuleva kaverimme etsi meitä. Me vain katselimme, kun hän käveli ympäri asemaa hakemassa meitä, ja nauroimme.

Juna tuli ja mentiin siihen. Kuulevalla kaverilla ei ollut rahaa, kun tili jäi Pitkärantaan. Meni ilman lippua junaan. Junan lähtiessä kiipesi vaunun katolle. Ei ollut hauska siellä matkustaa. Savu löi aina naamaan.

Konduktööri kulki, mutta kun ei katsonut ylös, ei huomannut miehen jalkoja riippumassa katolta. »Pommilla» matkustaja tuli aina vähän päästä alas, kun katolla tuli kylmä. Meni aina uudestaan katolle, kun joku junamiehistä käveli käytävällä. Joensuuhun tullessa laskeutui katolta alas ja meni mukavuuslaitokseen. Humalaiset sotamiehet katselivat kummissaan, kun kaveri meni ohi ihan mustana. Hän pesi vähän pahinta nokea pois kasvoistaan, mutta oli vielä melko musta, kun kävelimme kotiin päin.

Toivo Lavikainen.

KUUROMYKKÄIN AMMATTIKOULU

Kansanedustaja Jussi Lonkainen on jättänyt eduskunnalle aloitteen yhteensä 525,000 markan määrärahan ottamisesta v:n 1944 menoarvioon kuuromykkäin ammattikoulun kaluston ja opetusvälineiden hankintaan sekä koulun ylläpitokutannuksia varten.

Aloitteen perusteluissa todetaan m. m., että vaikka normaalikykyisten kansalaisten ammattikasvatukseen on ehdotettu tulo- ja menoarviossa määrärahoja, ei kuuromykkäin ammattiopetuksen järjestämiseksi ole ehdotettu lisättyjä määrärahoja.

Kuuromykkäin ammattiopetus on maassamme ollut yksityisten yritysten varassa. Nykyinen vaikea aika on asettanut niille entistään suurempia vaikeuksia ja kuuromykät, jotka saatuaan asianmukaista ammattiopetusta voisivat täyttää paikkansa useammassakin ammatissa ja kehittyä itse toimeentulonsa hankkiviksi kansalaisiksi, saavat nykyisten olosuhteiden vallitessa lopettaa koulunkäyntinsä asetuksessa säädettyä kouluaikaa aikaisemmin ja jäädä tiedoissa ja taidoissa heikoiksi. Muutenkin on kuuromykkäin kilpailu nykyisin normaalisten työntekijäin kanssa vaikeata. Vielä vaikeammaksi se tulee puutteellisen ammattikasvatuksen vuoksi, kun normaalilahjoilla varustettujen ammattikasvatusta tehostetaan.

Suomen Kuuromykkäinliiton postisiirtotili n:o 6825

Tällä kertaa ei kuuromykkäin ammattiopetuksen järjestämistä voine ajatella siinä laajuudessa kuin vuonna 1938 asetettu komitea ehdottaa, mutta että kauan valmisteilla ollut asia saataisiin vihdoinkin alkuun, olisi jo ensi vuoden talousarviossa varattava varoja kuuromykkäin ammattikoulun menoja varten. Ne ovat komitean ehdotuksessa seuraavat: kaluston ja opetusvälineiden hankintaan 75.000 markkaa ja koulun vuotuisia ylläpitokustannuksia varten 271.000 markkaa. Kun hintataso on ehdotuksen tekemisen jälkeen huomattavasti kohonnut, olisi vastaavat korotukset määrärahoihin tehtävä.

AARNE RAFAEL VILOSEN MUISTOLLE

Elokuun 21 p:nä kuoli Lahdessa toisen käden kautta kirjansitoja Aarne Rafael Vilonen. Vainaja oli syntynyt 23. 7. 1910 Myrskylässä. Käytyään vuoden koulua Kaukkilassa hän siirtyi Porvoon kuurojen kouluun. Koulusta päästyään hän oli vuoden puutarhaopistossa herra Pekolan luona Porvoossa, josta Vilonen toimitettiin Söderströmin kirjapainoon. Oltuaan Söderströmillä lähes kymmenen vuotta hän muutti Helsinkiin Weilin & Göösille ja täältä jälleen Lahteen heinäkuun 1 p:nä 1942 Lahden kirjapaino ja Sanomalehti O. Y:n sitomoon, jossa oli kuolemaansa asti. Vilonen tunnettiin kaikkialla kunnolliseksi ja ahkeraksi työntekijäksi. Myöskin urheiluun hän oli kiinnostunut. Etenkin pyöräily oli hänen lempiurheilulajinsa. Niinpä hän viime heinäkuussa Pietarsaaressa osallistui kansallisiin pyöräilykilpailuihin ja pääsi kolmanneksi. Vilosessa menetti Lahden Kuurot Urheilijat hyvän urheilutoverin. Hän kuului Lahdessa sekä kuurojen yhdistykseen että urheiluseuraan.

MITÄ HYÖTYÄ JA MITÄ VAHINKOA MINULLA ON KUUROUDESTANI

Nykyinen sota-aika on kovin sopiva tällaistenkin ongelmien selvittämiseen.

Hyödyksi itselleni on sanottava sitäkin, että olen säästynyt niiltä monilta sydämentykytyksiltä ja hermokohtauksilta, joita kuulevat ovat saaneet kokea kuullessaan hälytystorven varoitusäänen. Monet kuulevat ovat minulle kertoneet, miten ikävän vaikutuksen nuo äänet heidän hermoilleen tekevät. Toiseksi olen säästynyt siltä kammottavalta tunteelta, jota kuulevat saavat aina tuntea pommien pudotessa alas ja ilmatorjuntatykkien jyristessä kuin viimeisenä tuomiopäivänä. Ja vielä katson itselleni hyödyksi senkin, että olen jäänyt niin sanoakseni ulkopuolelle kaiken sen pahan, mitä sota-aika synnyttää, kun ei kuule kaikkia vietteleviä ääniä, joita kuullessaan niin monet sortuvat.

Mutta paljon vahinkoa minulla on myös kuuroudestani. Näen Jumalan luoman kauniin luonnon, mutta en kuule niitä ihania ääniä, jotka kuuluvat siihen. Muistan vaan varhaisilta lapsuusvuosiltani niitä silloin kun vielä kuulin, samoilin kotini metsässä ja kuuntelin keväällä lintujen viserrystä sekä koko heräävän luonnon monenlaista ääntä.

Kun sitten menetin kuuloni, niin olen eniten kaivannut kuulla näitä luonnon ääniä. Olisi myös ihanaa saada kuulla musiikkia, meidän suuren mestarimme Sibeliuksen sävelmiä. Kuvittelen, että se olisi taivaallista. Myöskin haluaisin kuulla edes yhden kerran rakkaan poikani äänen. En voi edes kuvitella, millainen ääni hänellä on. Muistan kyllä vielä kaikki äänet, ihmisten, eläinten vieläpä kalojenkin äänet, olen usein miettinyt kumpi on onnellisempi. Sekö, joka ei milloinkaan ole kuullut, siis syntymästä kuuro, tai myöhemmin kuuroutunut. Luulisi, että edellinen on onnellisempi sen vuoksi, että hän ei osaa kaivata eikä surra kuurouttaan kun hän ei tiedä mitä kuulo on, mutta toiselta puolen on toki onni, että on saanut kuulla kaikki äänet ja tietää siis mitä on kuulla, vaikka kaipaus onkin katkerampi ja vaikeinta unohtaa.

Tietysti kuuroudesta on paljon enempi vahinkoa kuin hyötyä koko elämän ajaksi, senhän kaikki tietävät kokemuksesta. E. V.

MYÖNNETTYJÄ 50 %:N MATKALIPPUALENNNUKSIA

Rautatiehallitus on ennen mainittujen lisäksi myöntänyt seuraavat matkalippualennukset:

Ouluun marraskuun 27—28 p:nä, alennus voimassa 25—30. 11 välisenä aikana.

Riihimäelle joulukuun 4—5 p:nä, alennus on voimassa 2—7. 12 välisenä aikana.

Osanottajille myydään lähtöasemalla 1 yksinkertainen menolippu. Tämä lippu, jota menomatkalla ei saa antaa pois, leimataan lähtöasemalla aseman nimileimalla. Matkalipun ohella lähtöasema antaa jokaiselle matkustajalle todistuskaavakkeen B. N:o 118 B, johon on leimattu aseman nimi- ja päiväleima. Nämä todistukset tulee esitelmäpäivien järjestäjän täyttää ja varustaa liiton leimalla. Paluumatkaa varten ovat ostetut matkaliput voimassa yhdessä mainitulla tavalla täytettyjen ja leimattujen todistuksien kanssa. Todistukset on matkan päättyessä matkalippujen kera luovutettava junailijalle.

Kirjallisuutta

HUOMATTAVA OPPIKIRJAUUTUUS

ENSIMMÄINEN LUKUKIRJANI, kuuroja lapsia varten laatinut *Urho Kierimo*. 160 sivua. Runsaasti monivärisiä kuvia.

Suomen Kuuromykkäinliitto on ottanut monien muiden oppikirjojen lisäksi kustantaakseen ylläimetyn teoksen helpottaakseen kuurojen kouluopetusta. Kirjan monivärikuvat ovat painettu offsetpainossa Norjassa. Teksti ja muut kuvat ovat painetut kotimaassa. Kuvitus on todellakin onnistunut, värit silmäähivelevän kauniita. Samoin tekstin valinta on suoritettu suurella asiantuntemuksella. On varmaa, että kuurot lapsukaiset tätä kirjaa lukevat hyvin mielellään ja oppivat paljon hyviä asioita. Tämän kirjan ilmestyttyä voimme onnitella uutta opiskelijapolvea, joka saa entistä parempia oppikirjoja, nimenomaan heitä varten suunniteltuja.

KATEKISMUS JA KRISTINOPPI kuuromykkiä varten, sovittanut *Huugo Nyberg*. Neljäs painos. 104 sivua. Kustantaja Suomen Kuuromykkäinliitto.

Kirja on ollut loppuneena pitemmän aikaa, joten uuden painoksen ottaminen on käynyt välttämättömäksi. Samalla on pastori Lauri Paunu tehnyt liittomme toimeksiannosta tekstiin uuden raamatunkäännöksen ja uuden virsikirjan käytäntöönottamisen vuoksi tarpeellisiksi katsotut muutokset. Näin tämä pohjoismaissa ainutlaatuinen kuurojen uskonnonopetuksen peruskirja on tullut täysin ajanmukaiseksi.

Molempia kirjoja saa tilata Suomen Kuuromykkäinliitolta, os.: Helsinki, Liisankatu 27, E 10. Hinnat ilmoitetaan pyydettäessä.

PIKKU JÄTTILÄISEN KERHO

Kesälomaa viettäessäni Kiikassa tapasin siellä erään kuuron nimeltään *Antero Gröndahl*. Hänellä oli rinnassaan merkki, jossa on kuvattuna maapalloa kantava Atlas-jättiläinen. Kun kysyin, mistä hän on tuon merkin saanut, kertoi hän, että se on Pikku Jättiläisen Kerhon merkki, jonka saa jokainen, joka menestyksellisesti vastaa 50:een kysymykseen. Vastaukset voi löytää ahkeran lueskelun jälkeen teoksesta, jonka nimi on Pikku Jättiläinen. Joka lähettää vastaukset kerhon toimistoon (Helsinki, Bulevardi 12, WSOY) ja siten suorittaa sisäänpääsytutkinnon, saa ilmaiseksi tuon merkin rintaansa. Kysymyksiä saa myös tilata kerhon toimistosta. Kerhon jäsenet saavat jatkaa opiskeluaan suorittamalla hopeamerkin; tämän merkin vaatimukset saa jokainen jäsen itselleen, mutta suorittaminen vaatii jo suurempaa ponnistelua. Hopeamerkki maksaa 30 mk.

Pikku Jättiläisen Kerhossa on nykyään noin 14.000 jäsentä, noin 750 hopeamerkkijäsentä ja 25 kultamerkkijäsentä.

Tulin ajatelleeksi, että tässä Suomen suurimmassa kerhossa voi olla enemmänkin kuuroja jäseniä. Olisi hauska tietää, ketkä tämän lehden lukijat kantavat rinnassaan tämän kerhon jäsenmerkkiä. Kehoitan kaikkia kuuroja Pikku Jättiläisen Kerhon jäseniä ilmoittamaan nimensä ja osoitteensa allekirjoittaneelle os.: *Helsinki, Mariankatu 13 B*, niin julkaistaan heidän nimensä tässä lehdessä.

Helsingissä Aleksis Kiven päivänä.

Eino Karilas.

Urheiluosasto

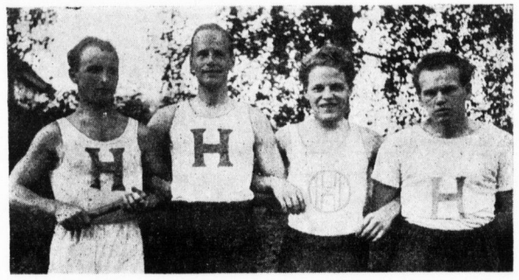

Helsingin Kuuromykkäin Urheiluseuran yllätysjoukkue, joka voitti 1500 m viestissä KUL:n kauniin kiertopalkinnon pääkaupunkiin. Vasemmalta: L. Koivisto, B. Ahlbäck, E. Tella ja P. Miettinen.

VAASAN JA PIETARSAAREN SEURAOTTELU

Sunnuntaina elokuun 29 p:nä suoritettiin Hietalahden uudella urheilukentällä Vaasan ja Pietarsaaren K. m.-U:n välinen seuraottelu yleisurheilussa kiertopalkinnosta, jonka Vaasan K.m.-U. nyt lopullisesti voitti omakseen, voitettuaan kilpailun pistein 100—47. Kilpailuun osallistui vaasalaisia seitsemän ja Pietarsaaresta 5.

Tulokset olivat seuraavat:

100 m: 1) G. Lillhannus, V. 12.2; 2) Paul Lindberg, P. 12.5; 3) E. Viitala, V. 12.6; 4) B. Hellöre, P. 12.7.

800 m: 1) T. Tarvonen, V. 2.12,6; 2) Toivo Ala-Kilponen, V. 2.18,0; 3) Niilo Remesaho, P. 2.19,1; 4) E. Nordbäck, P. 2.28,2.

5000 m: 1) N. Remesaho, P. 17.46,2; 2) Toivo Ala-Kilponen, V. 18.10,2; kummankin seuran toiset edustajat keskeyttivät.

Kuula: E. Ojala, V. 12,52; 2) E. Viitala, V. 11,38; 3) B. Hellöre, P. 9,66; 4) P. Lindberg, P. 8,56.

Kiekko: 1) E. Ojala, V. 35,09; 2) E. Viitala, V. 30,68; 3) B. Hellöre, P. 27,76; 4) M. Hellöre, P. 23,30.

Keihäs: 1) E. Ojala, V. 51,15; 2) E. Viitala, V. 47,81; 3) B. Hellöre, P. 40,58; 4) E. Nordbäck, P. 36,08.

Pituus: 1) E. Viitala, V. 590; 2) G. Lillhannus, V. 555; 3) B. Hellöre, P. 552; 4) P. Lindberg, P. 528.

Korkeus: 1) G. Lillhannus, V. 150; 2) B. Hellöre, P. 150; 3) N. Remesaho, P. 145; 4) B. Södergård, V. 140.

Seiväs: 1) E. Viitala, V. 270; 2) E. Ojala, V. 270; 3) B. Hellöre, P. 270.

1500 m:n viesti (800×400×200×100): 1) Vaasan joukkue 3,58,2; 2) Pietarsaaren joukkue 4,08,9.

Kilpailujen jälkeen oli lopettajais-iltama, jossa jaettiin palkinnot. Eero Ojala sai J. E. Appelgrenin lahjoittaman kunniapalkinnon hyvästä tuloksesta kuulantyönnössä.

Edellisenä iltana oli pidetty iltama, jossa oli hauskoja puheita. Saapuvilla oli 60 henkeä.

Kilpailujen jälkeen pidettiin Vaasan ja Pietarsaaren jalkapallo-ottelu. Pietarsaari voitti 5—0 puoliaika 2—0, saaden herrat Nyman—Nordbäckin lahjoittaman kiertopalkinnon ensimäisen kerran haltuunsa. *T. Taimisto*

Tietoja ulkomailta

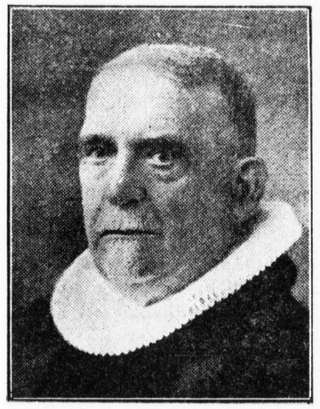

† CONRAD SVENDSEN, pohjoismaiden ensimmäinen kuuromykkäinpappi kuoli Oslossa syysk. 9 p:nä yli 80-vuotiaana.

Conrad Svendsen oli tienaukaisija ja edelläkävijä kuuromykkäin sielunhoidon alalla pohjoismaissa. Myöskin yhteiskunnallista huoltotoimintaa hän on edistänyt perustamalla kuuromykkäinkodin Nordstrandiin Oslon lähelle sekä Sukkenimisen työkodin kuuromykille Tönsbergin läheisyydessä.

Tietoja kotimaasta

SIRI TALVIA, Tampereen K. m. yhdistyksen monivuotinen puheenjohtaja, täytti lokakuun 1 p:nä 60 vuotta. Hän on koko Suomen kuurojen tuntema ja arvossapitämä. »Meidän Mammalle» esittivät Tampereen kuuromykät kiitollisina syvästi kunnioittavat onnittelunsa.

50 VUOTTA täytti syyskuun 16 p:nä kirjansitoja, rouva Ragnhild Vainio Helsingistä.

ROUVA MARIA B. VIRTANEN o. s. Mattila täytti 50 vuotta tämän kuun 7 p:nä Hämeenkyrön Sasilla. Hän on käynyt koulua Mikkelissä ja päässyt koulusta vuonna 1910. Maria Virtasen entinen opettajatar oli rouva Ebba Pesonen. Virtasella on 4 aikuista tytärtä. Hänen miehensä on Aleksanteri, joka on ollut E. J. Pesos-vainajan oppilas.

40 VUOTTA täyttää lokak. 27 p:nä Forssassa rouva *Anna Lilja.* Hän on paikallisen yhdistyksen johtohenkilöitä. Onnittelemme.

SYYSKUUN 12 P:NÄ siunattiin Pukkilan hautausmaalla *Aarne Rafael Vilosen* maallinen tomu haudan lepoon. Kirkonkellojen soidessa kokoontui runsaslukuinen saattojoukko avoimen haudan ääreen, jonka jälkeen kirkkoherra V. A. Urhonen toimitti ruumiinsiunauksen, puhuen kauniisti vainajan muistolle.

Jälleennäkemisen toivossa peittivät juuri etulinjoilta saapuneet veljet vainajan maan poveen.

Viimeisenä tervehdyksenä rakkaalle vainajalleen laskivat omaiset seppeleensä havunoksilla peitetylle kummulle. Myös lukuisat ystävät toivat kukkalaitteensa. M. m. laskettiin seppele Lahdessa asuvien kohtalotovereitten puolesta. Vainajan muistoa kunnioittivat Presidentti Kyösti Kallion kukkasrahaston kautta Lahden kuurojen yhdistys, Suomen Punaisen Ristin kukkasrahaston kautta Lahden kuurot urheilijat, Lahden Kirjapaino ja Sanomalehti O. Y:n henkilökunnan ja työtovereitten kukkalaitteen laski kummulle herra Heikkinen, pitäen myöskin vainajan muistolle omistetun puheen.

Virsi »Sun haltuus rakas Isäni» päätti harrastunnelmaisen surujuhlan, jonka jälkeen saattoväki poistui hautausmaalta, jättäen vainajan nukkumaan viimeistä untaan syyskukilla peitetyn hautakummun alle. *Muisto.*

ELINKAUDEKSI KURITUSHUONEESEEN tuomittiin Orimattilan välikäräjillä 9/10 1943 työmies Pauli Saario kirjansitoja Aarne Vilosen murhasta ja ryöstöstä. Kansalaisluottamuksensa hän menettää ainiaaksi.

TURUN KUUROMYKKÄINYHDISTYS on lahjoituksena saanut pankinjohtaja V. Angervolta 4 kpl. Kirjapaino Oy. Surduksen osakkeita liitettäväksi Sävele Angervon muistorahaston varoihin.

OPETTAJAINVALMISTUSLAITOS aloittaa toimintansa Turun k. m. koulun yhteydessä ensi vuonna. Sitä varten on varattu määräraha.

KIRKOLLISKOKOUNSESSA on kirkkoherra Hj. Paunu esittänyt anomusehdotuksen, jossa pyydetään avustusta »Hiljainen Seurakunta»- nimiselle lehdelle.

SORTAVALAN KUUROJENKERHON esitelmäpäiville lokak. 23—24 päivinä on saatu 50 % alennus matkalippujen hinnoista ja on alennus voimassa 19/10—29/10 -43 välisenä aikana. Menon ja paluun tulee tapahtua samaa tietä.

Osanottajille myydään lähtöasemalla 1 yksinkertainen menolippu. Tämä lippu, jota ei saa antaa menomatkalla pois, leimataan lähtöasemalla aseman nimileimalla. Matkalipun ohella lähtöasema antaa jokaiselle matkustajalle todistuskaavakkeen B. N:o 118 B, johon on leimattu aseman nimi ja päiväleima. Nämä todistukset varustetaan liiton leimalla esitelmäpaikalla. Paluumatkaa varten ovat ostetut matkaliput voimassa yhdessä mainitulla tavalla täytettyjen ja leimattujen todistuksien kanssa. Todistukset on matkan päättyessä matkalippujen kera luovutettava junailijalle.

Kannattaa siis tulla kauempaakin. Karjalassa näkemiin ja tervetuloa!

RAUMAN JA SEN YMPÄRISTÖN KUUROJEN YHDISTYS järjestää lokakuun 24 p:nä kokouksen klo 11 Partiotalossa.

Toivotaan, että kuurot jäsenet muistaisivat tuoda lahjoja ja maataloustuotteita myyjäisiä varten, jotka pidetään myöhemmin.

KEMIN KUUROJEN YHDISTYKSEN esitelmäpäivät pidetään lokakuun 30—31 p:nä Kemin Työväentalolla, alkaen lauantaina klo 18 ja sunnuntaina klo 12. Ohjelma vaihteleva, m. m. elokuvanäytös. Toimittaja Rurik Pitkänen tulee esitelmöimään.

Ne, jotka haluavat hotellimajoitusta, ilmoittakoot hyvissä ajoin asunnon varaamista varten puheenjohtaja Tobias Runoselle, os.: Veitsiluoto 93.

Sydämellisesti tervetuloa kaukaa ja läheltä.

H. K. Y:N OMAKOTIPÄIVÄT pidetään t. k. 30—31 p:nä omassa huoneistossa, Liisankatu 27, A:ssa. Maisteri Yrjö Karilas on lupautunut esitelmöimään. Ohjelma monipuolinen.

Helsingissä ja sen ympäristössä asuvat kuuromykät ovat tilaisuuteen tervetulleita.

HISALMEN SEUDUN KUUROJENYHDISTYKSEN esitelmäpäivät pidetään Iisalmen kaupungin uudessa Keskuskansakoulussa 6—7 p:nä, alkaen lauantaina klo 17. Sunnuntaina on klo 10 jumalanpalvelus ja klo 17 illanvietto. Liiton asiamies Rurik Pitkänen ja rovasti Otto Myyryläinen saapuvat. Elokuvia esitetään lauantaina ja sunnuntaina. Väliajoilla kilpaillaan fortunapelissä ja tikanheitossa arvokkaista palkinnoista.

Osanottoilmoitukset pyydetään lähettämään puheenjohtajalle, os.: Herra Veikko Balck, Peltosalmi.

50 %:n alennus on myönnetty esitelmäpäivien osanottajille, ollen se voimassa marrask. 2—12 päivien välisenä aikana.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa! *Johtokunta.*

KAINUULAISIA KUUROJA kehoitetaan saapumaan lauantaina marrask. 6 p:nä ennen eteläänpäin menevän postijunan lähtöä yhteistä matkaa varten Iisalmen kuurojenyhdistyksen järjestämille esitelmäpäiville. Pyytäkää lippua ostaessanne lähtöasemalta 50 %:n alennustodistus leimattuna. Jos joku ei osaa itse matkalippua ostaa, auttaa hra Toivo Heikkinen sekä matkalipun ostossa että alennustodistuksen hakemisessa Kontiomäen asemalla. Lippu Iisalmeen maksaa vain 50—55 mk ja kotiinpaluumatka on ilmainen. Yösijat voidaan saada kohtuullisesta maksusta eräässä talossa. Eväät ja sokerit mukaan.

TAMPEREEN KIRKKOPÄIVÄT pidetään vanhan tavan mukaan K. m. Yhdistyksen huoneustossa marraskuun 6—7 p:nä, alkaen lauantaina klo 19. Maanantai-iltana on raittiusilta.

TAMPEREEN KUUROMYKKÄ-URHEILIJAT järjestää pikkujoulujuhlan palkintojenjakoineen. Hauska ohjelma. Tervetuloa!

KUUROMYKKÄIN RAITTIUSSEURA »SURDO» r. y. järjestää raittiusjuhlan H:gin kuurom. yhdistyksellä marrask. 7 p:nä klo 18,30. Ohjelma arvokas. Huomattavia puhujia. Kaikki tervetulleita.

HÄMEENLINNAN KUUROMYKKÄIN YHDISTYS toimeenpanee esitelmäpäivät Hämeenlinnan tyttölyseolla sunnuntaina marrask. 14 p:nä klo 12.

Hyviä esitelmiä ja hyvät puhujat. Elokuvanäytös y. m.

Kaikki sydämellisesti tervetulleita!

Sokerit ja eväät mukaan. *Johtokunta.*

MIKKELIN KUUROJENYHDISTYKSEN esitelmäpäivät pidetään Mikkelissä, kaupungin Suojeluskunnan talolla (Otavankadulla) lauantaina marraskuun 20 p:nä, alkaen klo 17, ja sunnuntaina 21 p:nä, alkaen klo 17.

Osanottajia pyydetään ilmoittautumaan kirjeellisesti lokakuun 30 päivään mennessä puheenjohtajalle, os.: Neiti Toini Kobas, Mikkeli, Vatila, Pöntisellä, että voidaan huolehtia majoituksesta. Pyydetään ottamaan mukaan lakanat ja viltti, samoin sokerit ja eväät.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa! *Johtokunta.*

RIIHIMÄEN KUUROJEN YHDISTYKSEN esitelmäpäivät ja 30-vuotisjuhla pidetään 4—5 p:nä joulukuuta. 5 p:vän iltana pidettäisiin pikkujoulujuhlakin.

Puhujista mainittakoon hrat Pitkänen ja Karilas sekä hra Nurminen.

Rautatiealennus matkalippuihin on saatu.

Juhlasta mainitaan tarkemmin marraskuun lehdessä. Toivotaan juhlaan runsasta osanottoa.

Edustajille ei lähetetä kutsukorttia, vaan ilmoitetaan lehdessä.

ALAVUDEN KUUROMYKKÄIN YHDISTYS järjestää joulujuhlan 12 p:nä joulukuuta S. Verstan talossa Killinkosken Soinin kylässä. Puhujaksi tulee herra Pitkänen. Kokoonnutaan sinne klo 10—11. Tervetuloa! *E. M.*

RIIHIMÄEN KUUROJEN YHDISTYS järjesti äitienpäiväjuhlan Lappilassa Saara ja Arvo Leimun kodissa 9 p:nä toukokuuta. Kaikkiaan oli juhlaan saapunut lähes 50 henkeä. Lahtelaisia oli kolmattakymmentä, olipa urheilija Paavo Valtarikin Hämeenlinnasta saapunut meitä katsomaan. Riihimäen yhdistyksen muutamat miespuoliset jäsenet olivat järjestäneet juhlan, keittäen korviketta ja perunakeittoa ja tarjoten niitä.

Juhlan aloitti talon isäntä Arvo Leimu tervehdyspuheella; hän oli puettu emännän pukuun, mikä kovin huvitti juhlavieraita, ja aina hänet nähdessään sai hän läsnäolijat hymyilemään. Tämän jälkeen esitti rouva Hilja Kuusela kauniisti viittoen lausuntaa, 2 runoa, jotka oli omistettu äideille. Sitten tarjottiin korviketta valkoisen vehnäsen ja kaakun kera äideille.

Juhlaan oli 2 rouvaa lahjoittanut maitoa ja 2 henkilöä 1 kakun kumpikin ja 1 kakku oli lahjoitettu arvottavaksi. Parhaat kiitokset lahjoittajille. Seurasi vapaata seurustelua ja aina väliajoilla pelattiin ulkona tikkapeliä innostuneesti. Peliin oli hankittu 3 palkintoa, jotka kaikki menivät lahtelaisille. Tuli sitten ruoka-aika ja saatiin ostaa perunakeittoa ja olipa siinä vähän lihaakin joukossa. Tämän jälkeen tarjottiin taas korviketta vehnäleipineen ja kakkuineen kaikille juhlavieraille. Seurasi näytelmäkin, huvinäytelmä, nimeltään »Kun nurkan perällä näyteltiin Ranskalaista murhenäytelmää». Hauska oli näytelmä. Seurasi vielä lyhyt pilanäytös »Chaplinin kujeita».

Pienen väliajan jälkeen huutokaupattiin maustekalaa purkissa ja karjalaisia piirakoita. 2 Riihimäen yhdistyksen jäsentä oli lahjoittanut huutokaupattavaksi toinen kalaa toinen piirakoita. Monet kiitokset lahjoittajille. Hyviin hintoihinpa nousivat kaupattavat.

Arvottu kakku meni lahtelaiselle. Oli kovin ilahduttavaa kun lahtelaisilla oli niin hyvä onni kaikessa. Onnea heille toisellakin kerralla. Lopuksi vielä leikittiin seuraleikkejä. Päivä kului nopeasti; saapui ilta ja täytyi taas erota, niin hauskaa kuin se yhdessäolo olikin. Kaikki olivat kovin tyytyväisiä kaikkeen näkemäänsä.

FORSSAN KUUROJEN YHDISTYKSEN järjestämä huviretki tehtiin Kaukjärven Mäkilään lauantai-iltana 12 p:nä kesäk. Vallitsi pilvinen ilma ja retki onnistui mainiosti. Jotkut tulivat jalkaisin ja toiset pyörällä. Saapuvilla oli silloin 17 osanottajaa. Illalla saatiin saunan lämpimät löylyt. Sen jälkeen he ilomielin juttelivat ja laskivat leikkiä myöhään yöhön. Aamulla kaikki olivat taas virkeitä. Sitten juotiin korviketta. Otettiin valokuvia, pelattiin fortunaa ja nuolenheittoa ja arpajaiset oli myös. Talon emäntä keitti meille lihasoppaa. Päivällä Paavo Niinikangas esitti onnittelut kaikkien puolesta Vieno Mäkilälle, joka täytti 40 vuotta huhtik. 5 p:nä ja emäntä tarjosi meille korvikkeet pullineen. Ne maistuivat mainiosti. Sitten isäntä esitteli nähtävyyksiä meille. Muutamat ottivat aurinkoa, sillä oli kirkas ja kuuma ilma. Sitten jaettiin palkinnot. Fortunapelissä saivat seuraavat: I p. Lauri Kanisto 395 pist., II p. Osmo Laine 350 pist. ja III p. Eino Syrjälä 305 pist. Ja nuolenheitossa saivat pisteet: I p. Osmo Laine 23, II p. Lauri Lilja 23, ja III p. Osmo Laine 21. Yhdistys sai hyvän tulon ja menot olivat pienet. Retki sujui hyvin ja sitten me lähdimme kukin kotiin tyytyväisin mielin.

UUTISIA MIKKELISTÄ. Mikkelin kuurojen yhdistys järjesti huviretken Ristiinaan Väänäsen taloon 13—14 päivänä kesäkuuta. Huviretkeilijät kokoontuivat Mikkeliin Johannes Leppäsen asuntoon. Sinne oli pyydetty Puolustuslaitoksen kuorma auto kello 12, joka lähti kuljettamaan kohti huvipaikkaa. Samassa autossa olivat myöskin rovasti Myyryläinen ja liiton sihteeri Rurik Pitkänen. Mainitsemani henkilöt olisi kyllä sijoitettu toiseen autoon, vaan kulkuvaikeudet sen estivät. Saimme matkan varrella nähdä paljon m. m. Kyyhkylän invaliidikodin ja Porrassalmen taistelun merkin. Saavuttuamme perille otettiin meidät ystävällisesti vastaan ja toivotettiin tervetulleeksi. Napattiinpa valokuvakin osanottajista talon pihalla. Huviretkelle oli tullut kauvempaakin esim. Viipurista ja Lappeenrannasta. Saapuvilla oli noin 50 henkeä. Ulkona kello 16.30 alkoi ohjelman suoritus rovasti Myyryläisen pitämällä hartauspuheella, sen jälkeen Toini Kobas piti tervehdyspuheen, jossa hän viittasi siihen mitä varten oli järjestetty tämä kuurojen huvitilaisuus. Sitten seurasi runo, jonka esitti myöskin Toini Kobas. Liiton sihteeri Rurik Pitkänen esitelmöi, jota mielenkiinnnolla kuunneltiin. Sitten seurasi väliaika, jolloin nautittiin korviketta leivosten kera. Arpoja myöskin myytiin niihin oli pantu arvottavaksi täytekaakku ja ½ tusinaa kahvikuppeja. Hyvin arvat menivätkin kaupaksi. Myöskin arvottiin erään seipään pituus. Sen arvaajaksi tuli Pauli Leikas ja sai hän palkintona matkalaukun. Loppuilta leikittiin ulkona. Siihenpä sitten päättyikin sen päivän touhut. Ja jokainen meni levolle. Seuraavana aamuna alkoi päivän työt tietysti korvikkeen juonnilla ja talon väen tarjoamalla aamiaisruualla. Kello yksi alkoi jälleen ohjelman suoritus. Rovasti Myyryläinen piti nytkin liikuttavan kauniin hartauspuheen meille vajaakykyisille. Sitten seurasi tervehdyspuhe, jonka jälkeen Pauli Leikas lausui viittomalla runon jonka Toini Kobas lausui sanoin. Liiton sihteeri Rurik Pitkänen kertoi hauskasti kiinalaisten elämäntavoista. Väliajoilla tarjoiltiin virvokkeita. Senjälkeen seurasi kertomus Raittiudesta Toini Kobaksen esittämänä. Sitten kolme kuuroa esitti lausuntaa. Vielä liiton sihteeri lausui runon Maamme. Vielä esitettiin näytelmä Kotiin paluu, ja tämän jälkeen jaettiin palkinnot kilpailuista, tulkoon mainituksi tässä voittajien nimet. Jaakko Suuronen sai täytekakun ja kahvikuppien omistajaksi tuli Veikko Pennanen. Näin oli vietetty pieni virkistyshetki kuurojen toverien reurassa, toivomuksella pian taaskin kokoontua yhteiseen kokoukseen. Kiitän myöskin sydämellisesti vieraanvaraista talon väkeä, joka auliisti luovutti Kuurojenyhdistykselle heidän lahjoittamistaan tavaroista kertyneet varat. Jumala palkitkoon sen heille moninkertaisesti. Pian olimmekin paluumatkalla joka kauniin sään vallitessa sujui hyvin. Varmasti oli jokainen mukana ollut, tyytyväinen kuulemiinsa ja näkemiinsä.

TAMPEREEN KM. YHDISTYS järjesti tavanmukaiset esitelmäpäivät helluntaina ja myös 45-vuotisjuhlan, joka pidettiin lauantaina, klo 19 omassa huoneustossa. Ohjelmasta mainittakoon: tervehdyspuhe, laulua, historiikki, kunniakirjojen jako elossa oleville perustajajäsenille ja monivuotisille ansioituneille jäsenille, ensimmäisen puheenjohtajan, rakennusmestari Evert Talvian muotokuvan paljastus y. m. I Helluntaipäivänä klo 12 alkoivat esitelmäpäivät, jatkuen toisenakin Helluntaipäivänä. Esitelmiä pitivät pastori L. Paunu Suomen marsalkka Mannerheimin elämäkerrasta, hra Eino Karilas Inkerin maasta ja sen heimosta ja suomalaisesta vapaustaistelijasta Maximilian Myhrbergistä, ja hrat Kauko Mäkelä, Matti Katainen ja rva K. Ahonen myös esitelmöivät. K. Mäkelältä »Maatalouden vauriot» ja Böömin amatsoonit eli naissoturit, M. Kataiselta Suomen ja Venäjän sota ja sotapalvelus. Helluntaina, illalla oli juhlailtama, monipuolisella ohjelmalla, varsinkin näytelmä »Naisen viekkaus, miehen järki», tuotti paljon huvia ja naurua. Toisena helluntaiaamuna oli jumalanpalvelus, jonka piti pastori Paunu Tampereen vanhassa kirkossa, ja klo 12 tehtiin retki Viikinsaareen laivalla. Olisi tehty Tako-paperitehtaaseen tutustumiskäynti, mutta sotilaallisista syistä kiellettiin pääsy sinne. Esitelmäpäiville oli osallistunut ainakin 150 henkeä, mikä on suuri saavutus näin sota-aikana.

ESITELMÄPÄIVÄN oli Seinäjoen k. m. yhdistys järjestänyt heinäk. 4 p:nä Rautatieläistalolle.

Päivän ohjelma alkoi klo 10 pastori H. Hyvärisen pitämällä hartaushetkellä. Kauniissa puheessaan hän m. m. kosketteli elämän parhaimpia arvoja.

Aamiaisajan jälkeen alkoi esitelmätilaisuus klo 12 puheenj. Sompin tervehdyspuheella. Seurasi kuoron esittämänä runo »Kotiliesi», jonka jälkeen rva K. Pitkänen esitelmöi Suomen kirjallisuudesta ja sen historiasta. Väliajan päätyttyä saatiin seurata hra R. Pitkäsen esitelmää Liettuasta ja sen vaiheista muinaisuudesta nykypäiviin asti. Esitelmä oli mielenkiintoinen ja sisältörikas. Sitten esitti kuoro onnistuneesti »Kansalaismarssin». Seurasi taas väliaika, etteivät yleisön silmät pääsisi väsymään ja suu kuivumaan. Sen jälkeen esitti nti K. Antila Topeliuksen runon, »Sun maasi», jonka jälkeen esitelmöi hra Pitkänen jälleen. Tällä kertaa kiinalaisista, tuosta suuresta ja omalaatuisesta aasialaiskansasta. Sitten tilaisuus päättyi yhteisesti viitottuun Maamme-lauluun.

Iltama alkoi klo 18. Homin tervehdyssanoilla. Sitä seurasi K. Antilan humoristinen kertomus. Neiti E. Varesmaa viittoi kauniisti »Kansalaislaulun». Sitten esitettiin varsin onnistuneesti kaunis kuvaelma. Väliajan jälkeen oli »vapaita sanoja» — joita ei ilmeisestikään kukaan lausunut. Sitten näyttämön esirippu aukeni jälleen ja yleisö sai seurata 2-osaisen huvinäytelmän »Uskotonko morsian?» esitystä. Kun oli vielä jaettu päivällä myytyjen arpojen voitot, lopetettiin ohjelma erilaisilla leikeillä ja kukin kiiruhti sitten junalleen.

Jane.

LAHDEN KUUROJEN YHDISTYKSEN *esitelmäpäivät*, mitkä olivat elok. 14—15 p:nä Lahden Yhteiskoulussa, olivat edellisten vuosien esitelmäpäivien tapaan sisältörikkaat ja antoisat. Mainittakoon, että molempina päivinä vallitsi osaksi sateinen ja kolea sää, mutta se ei ehkäissyt hiljaisuuden kansaa ryntäämästä polkupyörin ja junilla Lahteen, vaan tuli heitä pitkienkin matkojen takaa, ainakin Tampereelta ja Viipuristakin saakka, mainitsematta Helsinkiä ja Kotkaa, mistä puhujiksi lupautuneet esitelmöitsijät olivat saapuvilla.

Esitelmäpäivät julisti avatuiksi herra Kosti Remmi lyhyellä tervehdyspuheellaan, minkä jälkeen alkoi ohjelman suoritus seuraavassa järjestyksessä:

Runon »Jo joutui armas aika» lausui viittomakielellä neiti Lempi Rantala. Sitten toimittaja Rurik Pitkänen Helsingistä esitelmöi Kiinasta ja kiinalaisten elämänvaiheista. Seurasi kotkalaisen Arvo Arasolan esitelmä neljästä luonteensävystä,

URHEILUN HENKI

Urheilun henki
aikojen alusta asti
se on lietsonut tulta
kisakentillä kannustavasti.
Kiihtäen kilpailuvaistoon
se on nostanut miehet
oman heimon ja kansan puolesta taistoon.

Urheilun henki —
kasvatus kansojen kunnon,
se on kasvatus voiman
sekä voimien oikean tunnon.
Urheilun henki. —.
elämän iloa luoda,
elon piilevät voimat
työn kilpakentillä esille tuoda.

Urheilun henki —
on kansoja yhtehen liittää,
rauhassa toimien
rauhan vain voittoja niittää.
Urheilun henki —
on kilvassa voimia koittaa,
töin, toimin ja tarmoin
on vaarat ja vastukset voittaa.

Tuira.

josta katselijat taisivat tulla huomaamaan omat luonteenominaisuutensa ja oppia hillitsemään luonnettaan, sillä nykyaika saa helposti ihmisluonteen hermostuneelle tuulelle. Lisäksi esiintyi vielä hra Kosti Remmi huvittaen yleisöä humoristisilla pilapuheillaan. Lyhyt tauon hetki kului ravintolavirvokkeiden nautintaan ja arpojen osteluun. Arvottavana yhdistyksen hyväksi oli aistikas miesten liivipaita ja kilon verran ihastuttavan kauniita tomaatteja. Tuota pikaa menivätkin arvat kaupaksi ja yleisön keskuudessa vallitsi tavaton jännitys, kuka voittaa. Kävikin niin yllätyksellisesti, että onnetar suosi orimattilalaista talonemäntää Lyyli Maunulaa, jolle menivät molemmat voitot perätysten.

Kun illan ohjelma oli näin ollen loppuun suoritettu, näytti toimittaja R. Pitkänen opettavaisia elokuvia, kuten tulipaloja aiheuttavien esineiden käsittelyä y. m. vaarallisten aineiden käyttöä.

Seuraava päivä eli sunnuntai jatkui jälleen esitelmäpäivien merkeissä. Aluksi pastori L. Paunu Helsingistä piti jumalanpalveluksen Lahden kirkossa, josta jälleen yleisö kokoontui Yhteiskoululle.

Hra K. Remmin lausuttua läsnäolijat tervetulleiksi alkoi esitelmien jatko. Tällöin astui ensiksi puhujakorokkeelle fil. maisteri Margit Borg Helsingistä, pitäen laajan esitelmän nykyajan tilanteesta, työmahdollisuuksista y. m. kuvaillen puheessaan miten tuotantokamppailu kaikilla linjoilla on vaatinut koko kansamme työn aina varhaisnuorisoon ja lapsiin saakka parhaiden voimien ollessa keskitettyinä sodan vaatimiin tehtäviin.

Lyhyen väliajan jälkeen esitelmöi toimittaja R. Pitkänen Elias Simojoki vainajasta, joka sankarikuoleman kautta on jo aikoja siirtynyt ajasta iäisyyteen. Herra A. Arasola vuorollaan puhui vakoilijoista, huomauttaen, miten vaarallisia ihmisiä ne ovat tiedustellessaan ja kysellessään tietoja, joihin ei pidä vastata mitään. Lopuksi hra Arasola vielä lauloi viittomakielellä »Nuijamiesten marssin», jota yleisö valloitettuna katseli.

Kun päivän ohjelma näin oli tullut loppuun suoritetuksi, julisti yhdistyksen puheenjohtaja K. Remmi esitelmäpäivät päättyneiksi, kiittäen esitelmöitsijöitä, jotka kauniilla esitelmillään ja hyödyllisillä puheillaan ovat kuuroille kanssaihmisilleen kirkastaneet valistustyön suuren merkityksen.

L. Rantala.

LÄMMIN KIITOS kaikille Hangosta, Tammisaaresta ja Turusta, jotka ystävällisesti muistivat minua 80-vuotissyntymäpäivänäni.

Parainen, Piukkala 2/9 -43.

Alma Selkälä.

27-VUOTIAS KUUROMYKKÄ

haluaa palveluspaikkaa. On ollut ennen palveluksessa. Vastaukset palkkatarjouksineen os.:

Sylvi Saikkonen,
Kankaanpää, Lohikoski.

Rakas mieheni ja kultainen isämme

Kaarle Wihtori Helén

synt. 23. 7. 1885, kuoli 18. 9. 1943.

Syvästi surren ja kaivaten.
Saara, o. s. Kasurinen,
Impi ja Meeri.

Paljon kärsit, paljon kestit,
viimein rauhan saavutit.

Helsinki 1943 - Kirjapaino Oy. Surdus